

Тема уроку: Після війни 1945–1948 рр.

Стікер 1. Створення ООН

ДЖЕРЕЛО 1.

«Статут Організації Об'єднаних Націй є міцною основою, на якій ми можемо будувати кращий світ. Цей акт увійде в історію. Після перемоги в Європі і в очікуванні остаточної перемоги в цій найбільш руйнівній з усіх воєн, ми здобули перемогу над самою війною [...]. Разом з цим Статутом для всього людства відкривається надія що прийде такий час, коли всі гідні його представники отримають можливість жити так, як це личить вільним громадянам [...]. Якщо ми не зуміємо використати Статут, ми станемо зрадниками по відношенню до всіх тих, хто поклав своє життя за те, щоб дати нам можливість вільно і в умовах безпеки зібратися тут для створення цього Статуту».

Зі звернення президента Г. Трумена на Сан-Франциській конференції, 1945 р.

ДЖЕРЕЛО 2. Преамбула Статуту ООН

Ми, народи Об'єднаних Націй, сповнені рішучості позбавити прийдешні покоління нещастя війни, яка двічі в нашому житті принесла людству невимовне горе, і знову утвердити віру в основні права людини, у гідність і цінність людської особистості, у рівноправність чоловіків та жінок і в рівність прав більших та малих націй, та створити умови, за яких можуть дотримуватися справедливості і повага до зобов'язань, що випливають із договорів та інших джерел міжнародного права, і сприяти соціальному прогресу й поліпшенню умов життя при більшій свободі, і заради цих цілей виявляти терпимість і жити разом, у мирі один з одним, як добрі сусіди, і об'єднати наші сили для підтримки міжнародного миру й безпеки, і забезпечити прийняттям принципів і встановленням методів, щоб збройні сили використовувалися не інакше, як у спільних інтересах, і використати міжнародний апарат для сприяння економічному й соціальному розвитку всіх народів, вирішили об'єднати наші зусилля для досягнення цих цілей. Відповідно до цього, наші уряди через представників, що зібралися в місті Сан-Франциско і пред'явили свої повноваження в належній формі, погодилися прийняти цей Статут Організації Об'єднаних Націй і цим засновують міжнародну організацію під назвою «Об'єднані Нації».

ДЖЕРЕЛО 3. Україна – співзасновниця ООН

Наприкінці Другої світової війни Україна стала суб'єктом міжнародного права. 27 січня 1944 р. на пленумі ЦК ВКП(б) було прийнято рішення про розширення прав союзних республік у сфері міжнародних відносин. У 1944 р. в УРСР було створено Народний комісаріат закордонних справ (НКЗСУ) на чолі з Д. Мануїльським. Сталінське керівництво переслідувало низку цілей: представити приєднання західних областей України і Білорусі як акт возз'єднання територій, населених представниками одного етносу, збільшити кількість своїх представників в Організації Об'єднаних Націй, переговори про створення якої активно велися наприкінці війни. Вступ України до ООН мав створити ілюзію її державності й заспокоїти національно-визвольні сили.

Делегація України взяла активну участь у конференції в Сан-Франциско, зробивши вагомий внесок у розробку Статуту ООН. Глава делегації України на цій конференції, міністр закордонних справ УРСР Д. Мануїльський головував у Першому комітеті, де були розроблені Преамбула та Глава 1. "Цілі та принципи" Статуту. Україна в числі перших підписала Статут і ввійшла в групу з 51 держави-засновниці ООН.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/GhWuBs>.

ДЖЕРЕЛО 4. Загальна декларація прав людини

10 грудня 1948 року Організація Об'єднаних Націй прийняла Загальну декларацію прав людини, що проголосила права особистості, цивільні і політичні права і свободи (рівність всіх перед законом, право кожного на свободу і особисту недоторканність, свободу совісті та інші).

У Декларації заявлено, що всі люди мають рівні права, які не залежать від їхніх особливих відмінностей і від різниці в політичних системах їхніх країн. Декларація не носить обов'язкового характеру. В основу документа були покладені всі напрацювання людської думки, які були на той момент у зазначеному питанні. Це був перший досвід колективної розробки універсального документа з прав людини.

Загальна декларація прав людини містила 30 статей, зміст яких був уточнений і розвинутий через інституції міжнародних угод, регіональних та національних конститутцій та законів. «Міжнародний білль про права людини» прийняла Генеральна Асамблея у 1966 р. по затвердженні двох Міжнародних пактів: «Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права» та «Міжнародного пакту про громадянські і політичні права».

ДЖЕРЕЛО 5. Конвенція про геноцид

9 грудня 1948 р. Генеральна Асамблея ООН у Парижі одногослосно прийняла резолюцію № 250, відому як **Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього** («Конвенція про геноцид»). Виникнення Конвенції значною мірою спричинили Голокост та холодна війна, а її розробка мала запобігти криміналізації та створити механізми покарання за акти геноциду. Вона вперше дала правове визначення геноциду та обумовила покарання за нього. Термін «геноцид» вперше вжив польський юрист єврейського походження зі Львова Рафаель Лемкін у своїй праці «Axis Rule In Occupied Europe: Laws Of Occupation, Analysis Of Government, Proposals For Redress». («Влада Осі в окупованій Європі – аналіз уряду»).

Стаття 2. Конвенції визначає геноцид як:

...будь-які з наступних дій, здійснюваних з наміром повністю або частково знищити національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку:

- (а) вбивство членів цієї групи;
- (б) нанесення тяжких тілесних або психічних ушкоджень членам такої групи;
- (в) навмисне створення членам групи життєвих умов, які розраховані на повне або часткове знищення групи;
- (г) дії, розраховані на унеможливлення народження дітей в середовищі групи;
- (е) насильницька передача дітей цієї групи іншій групі;

Конвенцію було прийнято щоб криміналізувати і ввести відповідальність за дії на кшталт Голокосту під час Другої світової війни.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/p8smo7>.